

Miten ruokamarkkinat muuttuvat ja miten siihen pitäisi pellon reunalla varautua?

CAP27-info, Kiipula, Janakkala

Kyösti Arovuori

7.12.2022

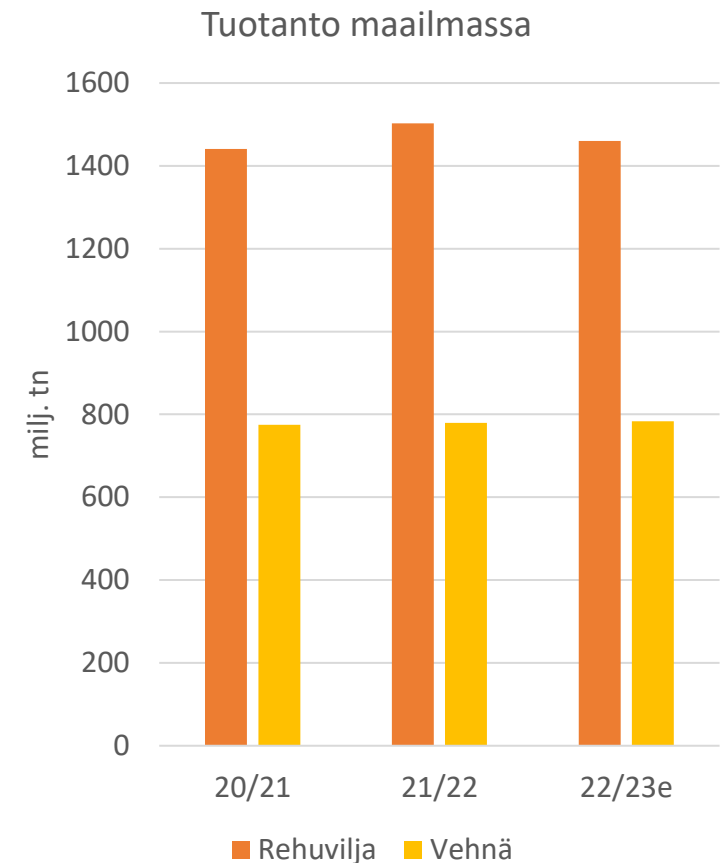
Maailman viljamarkkinat (1)

- Maailmassa tuotettiin viljaa satovuonna 21/22 enemmän kuin koskaan
 - maissista kaikkien aikojen ennätyssto
 - vehnästä toiseksi suurin
 - varastot kasvoivat
- Viljan maailmankauppa kasvoi
 - vehnää vietiin käytännössä saman verran kuin edellisenä vuonna
 - rehuviljan vienti kasvoi
- Lannoiterraaka-aineiden ja lannoitteiden hinnat korkealla
 - hintojen nousu on taittunut
 - tuleva hintataso epävarma
- *Markkinat paljon tasapainoisemmassa asennossa vrt. toteutunut hintakehitys*

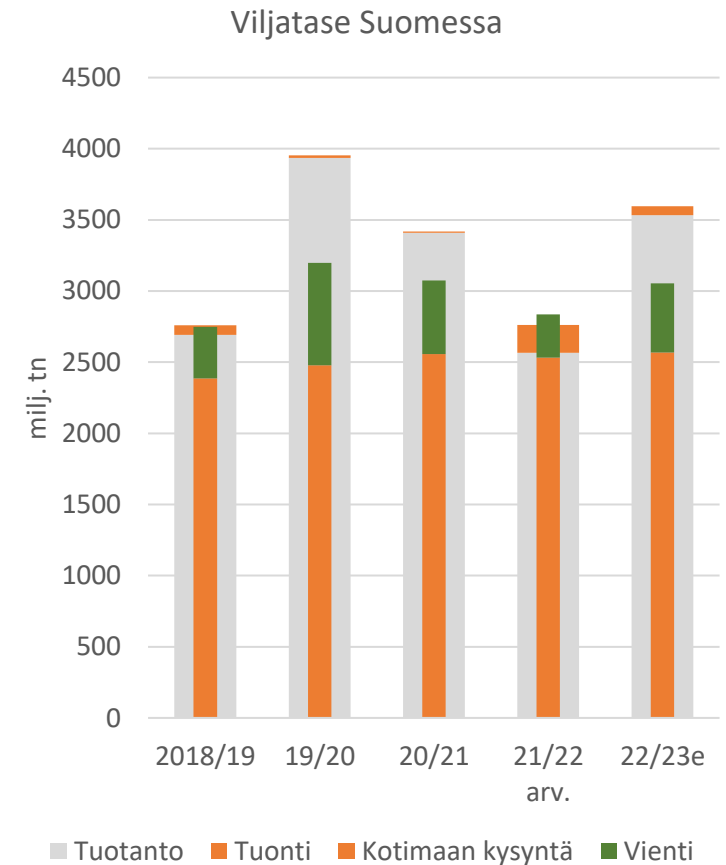
Maailman viljamarkkinat (2)

- Viljan tuotanto laskee maailmassa satovuonna 2022/23
 - syyskauden ennustenäkömää povaa kaikkien aikojen toiseksi suurinta viljasatoa
 - viljan hintatasossa enemmän lasku- kuin nousupaineita
 - epävarmuus heiluttaa etenkin pörssihintoja
- Tuotantopanosten ja viljan hinnan välisen hintasuhteen normalisoituminen vie aikaa
 - tähän asti viljan hinta on noussut samanaikaisesti tuotantopanosten hintojen nousun kanssa
 - viljan hinnan lasku vähentää etenkin lannoitteiden kysyntää
 - kysynnän lasku johtaa raaka-aineiden hintojen laskuun
- Kysynnän kasvu hidastuu
- *Markkinoiden epävarmuuden seurauksena hintamuutokset voivat olla äkillisiä ja suuria*

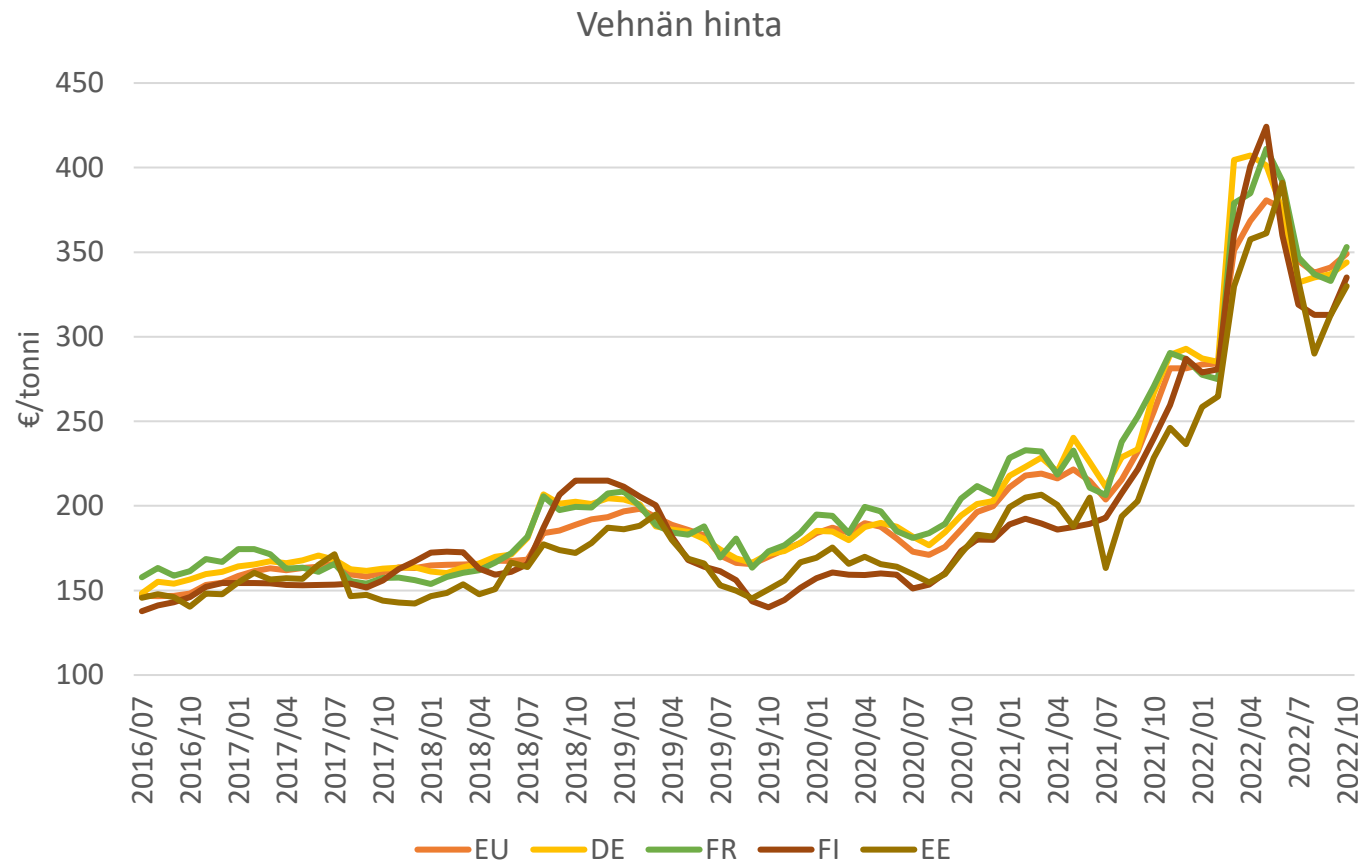

Suomen viljamarkkinat (1)

- Suomessa syksyllä korjattu kokonaissato oli 3,6 miljardia kiloa
 - kokonaissato yli miljardi kiloa suurempi kuin edellisvuonna
 - tuotanto ylittää kotimaisen kulutuksen arviolta vajaalla 700 miljoonalla kilolla
 - viljaa riittää normaalisti vientiin
 - varastot kasvavat
- Tuotantopanosten hintojen nousu ei näkynyt vielä syksyn 2022 sadossa
 - lannoitteiden käyttö viime vuoden tasolla
 - tuotantoala viime vuoden tasolla
 - sadon laatu korkea

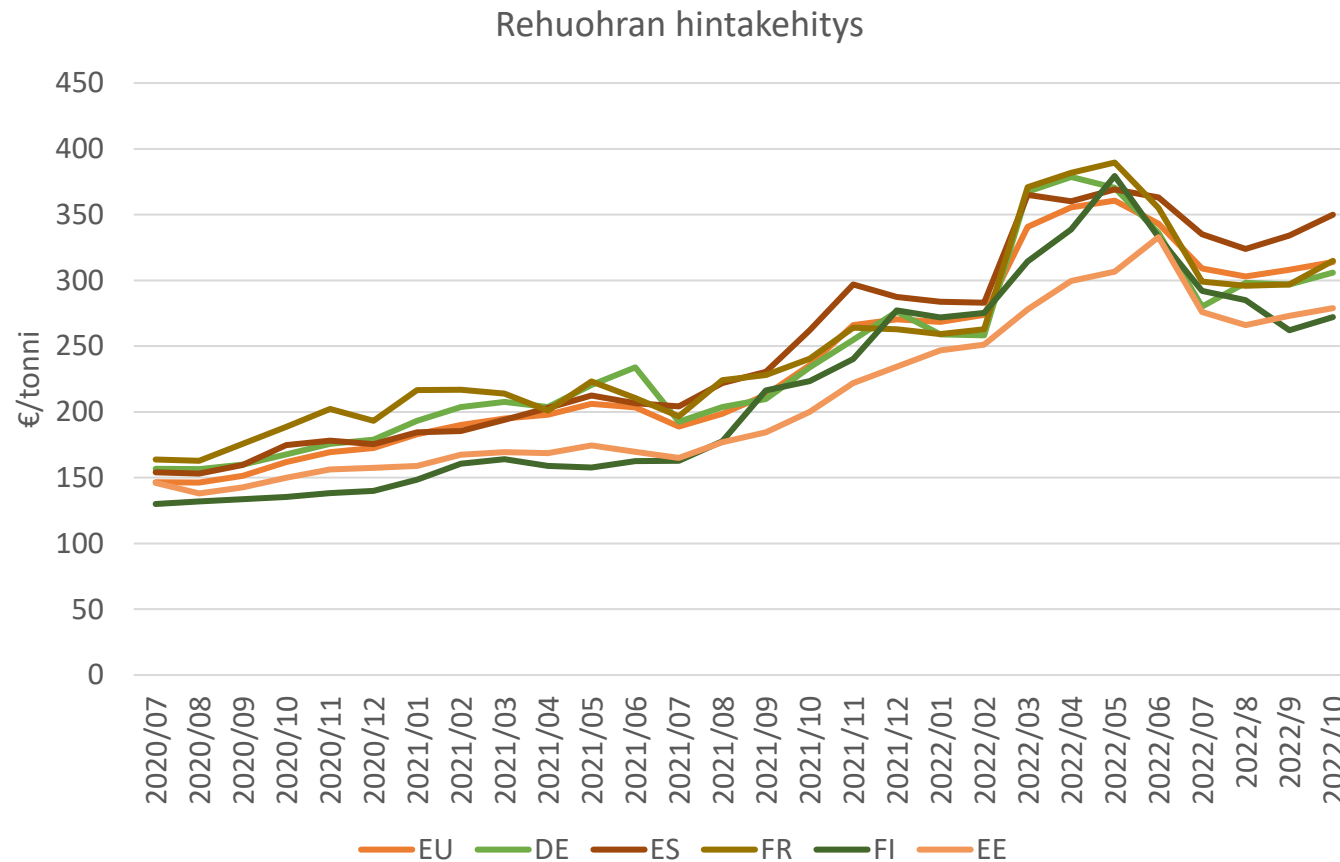

Suomen viljamarkkinat (2)

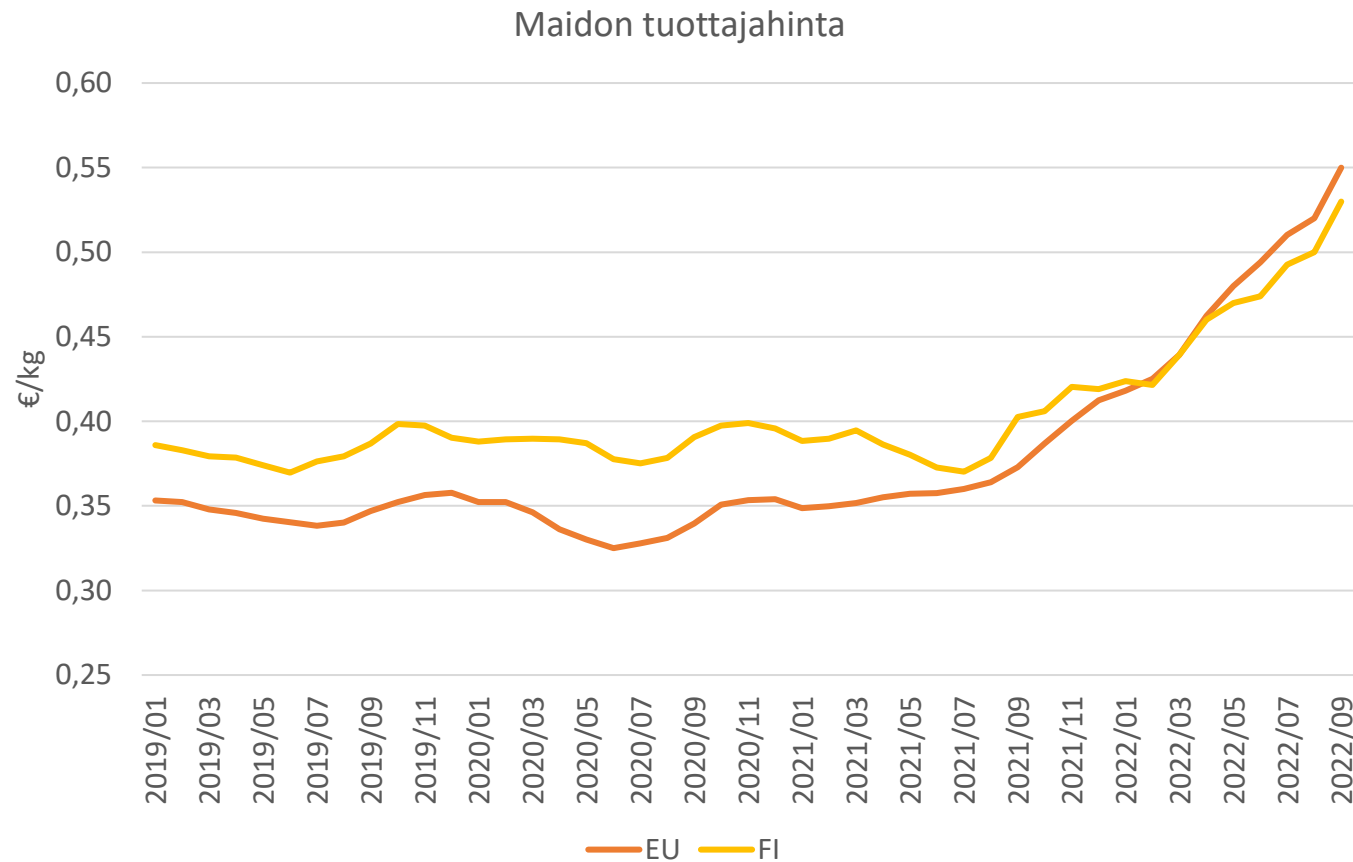
- Leipävehnän keskihinta 21/22
 - EU 276 €/tn
 - Suomi 268 €/tn
- Satovuoden alussa leipävehnän hinta EU:n keskihintaa matalampi
 - heinäkuu
 - Ranska 347 €/tn
 - EU 345 €/tn
 - Viro 333 €/tn
 - Saksa 332 €/tn
 - **Suomi 319 €/tn**

Suomen viljamarkkinat (3)

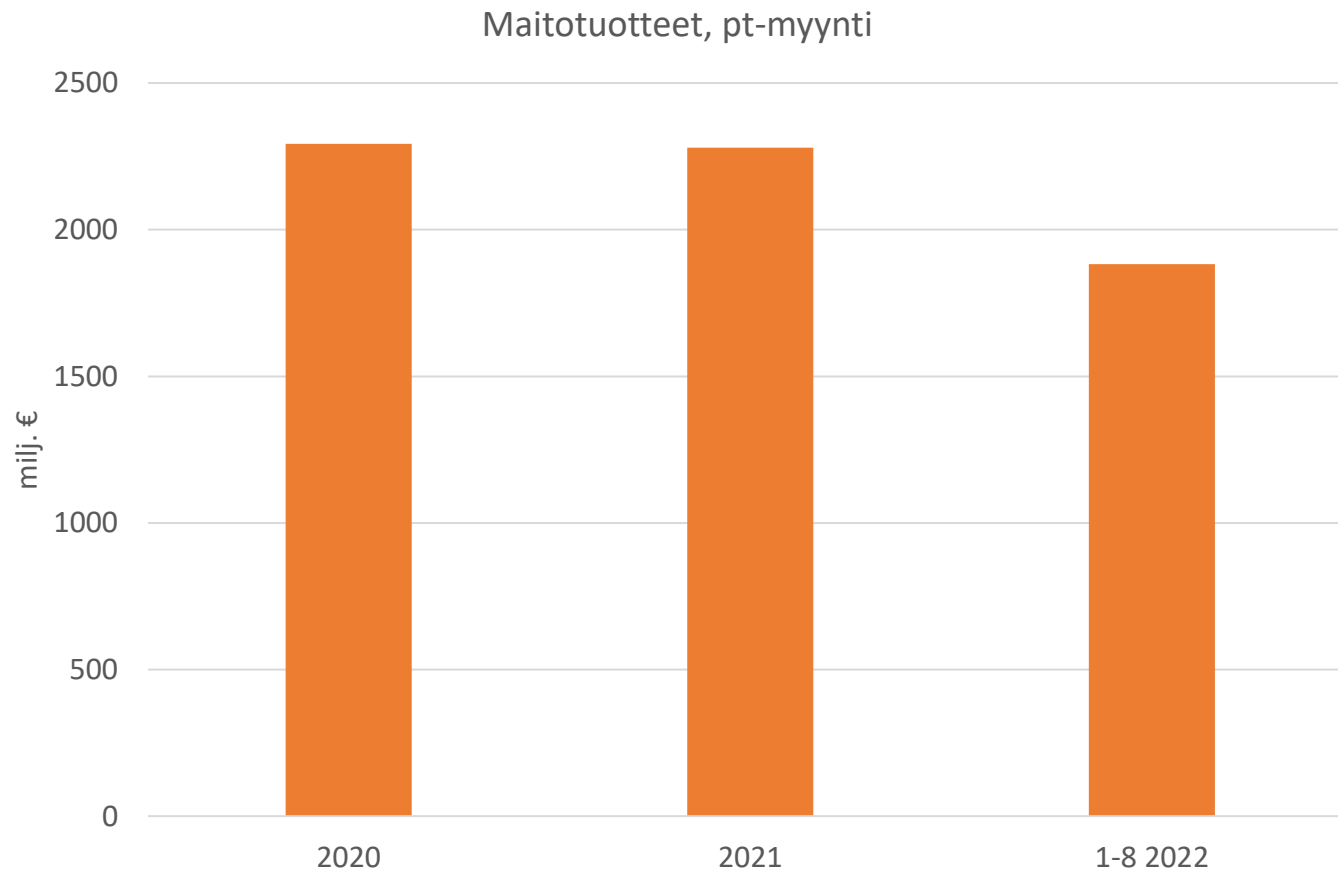
- Rehuohran keskihinta 21/22
 - EU 293 €/tn
 - Suomi 303 €/tn
- Satovuoden alussa rehuohran hinta EU:n keskihintaa matalampi
 - heinäkuu
 - EU 308 €/tn
 - Ranska 299 €/tn
 - **Suomi 292 €/tn**
 - Saksa 280 €/tn
 - Viro 276 €/tn

Maidon tuottajahinta

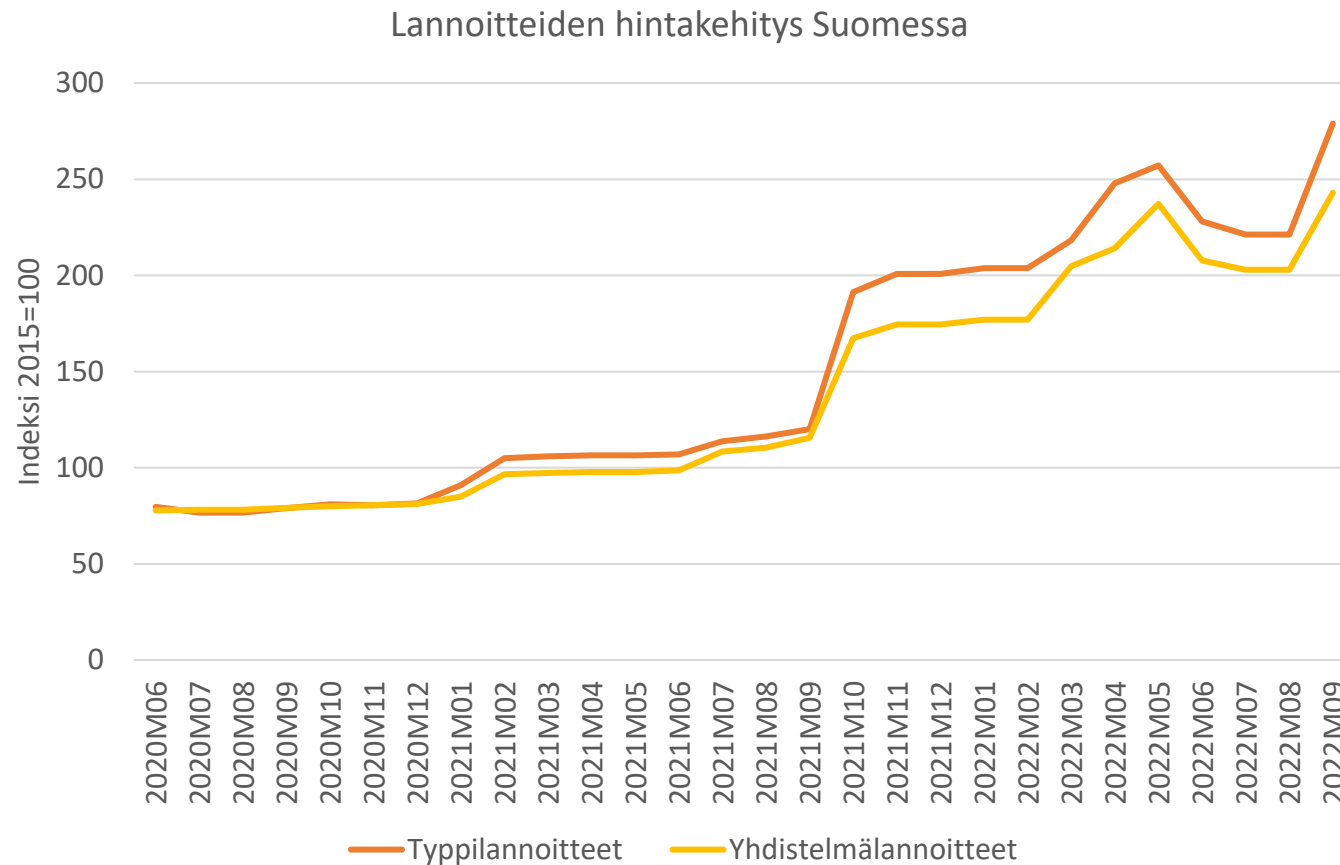
- Maidon kysyntä EU:n sisämarkkinoilla ja EU:n vientimarkkinoilla vahvaa
 - kustannusnousuja on pystytty viemään hintoihin
- Suomessa hinta reagoi viipeellä
 - tuotannon sopimusohjauksella kysyntä ja tarjonta lähestyvät toisiaan
 - maitoketjun rahavirta kasvaa hitaasti

pt-kaupan elintarvikemyynti: maitotuotteet

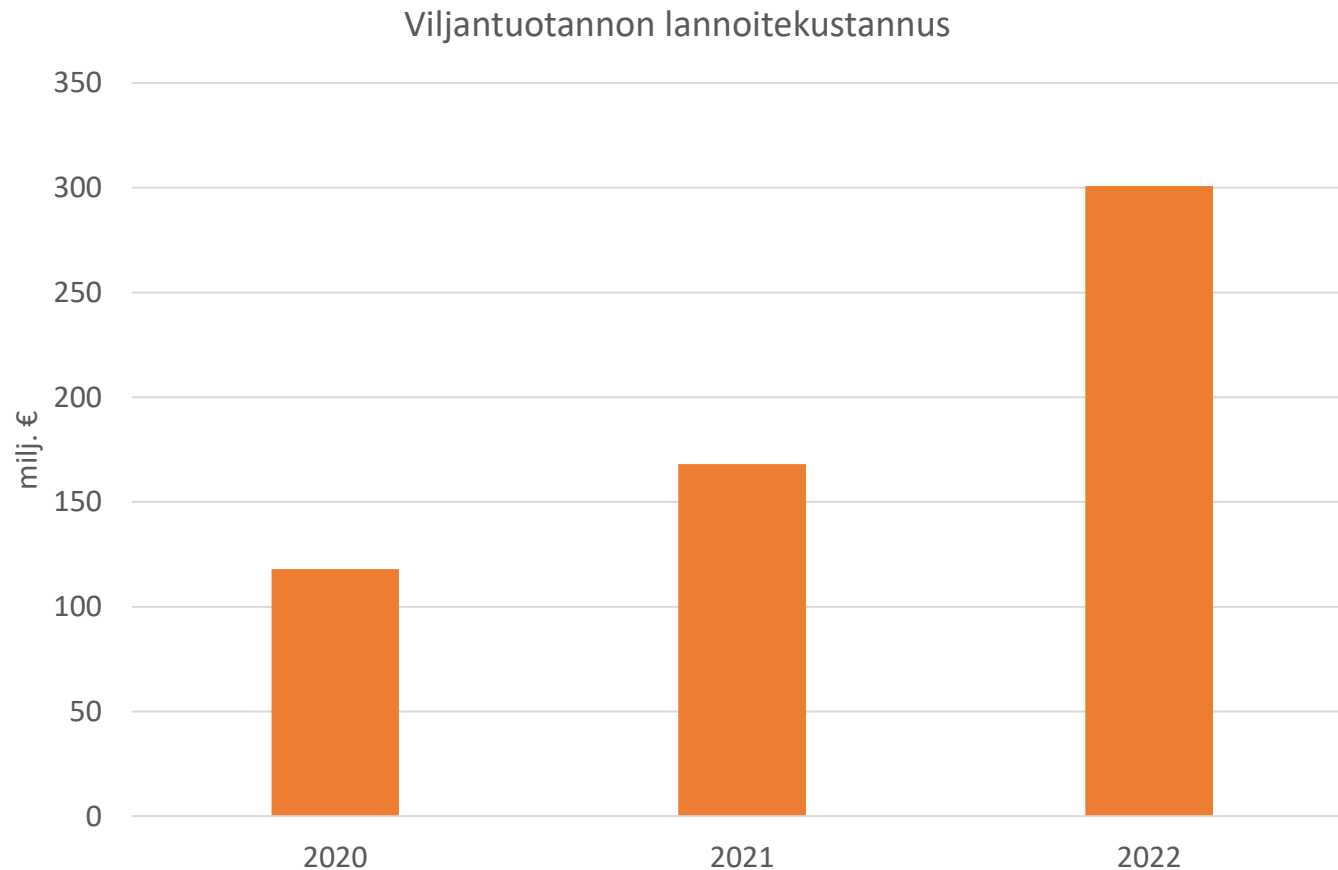
- Maitotuotteiden pt-myyntin muutos
 - -13 milj. € vuonna 2021 vs. 20
 - +71 milj. € 1-9 2022 vs. 1-9 21
 - +58 milj. € kumulatiivinen vuoden 2020 tasosta
- Elintarvikeketjun rahavirran kasvu ei riitä kompensoimaan kustannusten nousua
 - hintojen nousu laskee kysyntää
 - kysyntä siirtyy edullisempiin tuotteisiin
 - kuluttajahintojen kehityksestä ei voi päätellä rahavirran kehitystä

Tuotantopanokset (1)

- Lannoitteiden hintojen nousu Suomessa on jatkunut
 - marraskuun toimitusten jälkeen yli 60 prosenttia tulevan kauden lannoitteista myyty
- Hintataso laskee kysyntää
 - hintojen nousu hidastuu
 - keväällä ei ole odotettavissa merkittävää laskua
- Uuden lannoitevuoden hinnat määräytyvät raaka-ainekustannusten mukaan

Tuotantopanokset (2)

- Tavoitteena määrittää lannoitehintojen muutoksesta aiheutuva kustannusvaikutus
 - viljan tuotantoala vuoden 2020 taso
- Lannoitekustannus vuonna 2020
 - ohra 128 €/ha
 - kaura 128 €/ha
 - vehnä 169 €/ha
- Lannoitekustannus vuonna 2022
 - ohra 326 €/ha
 - kaura 326 €/ha
 - vehnä 433 €/ha

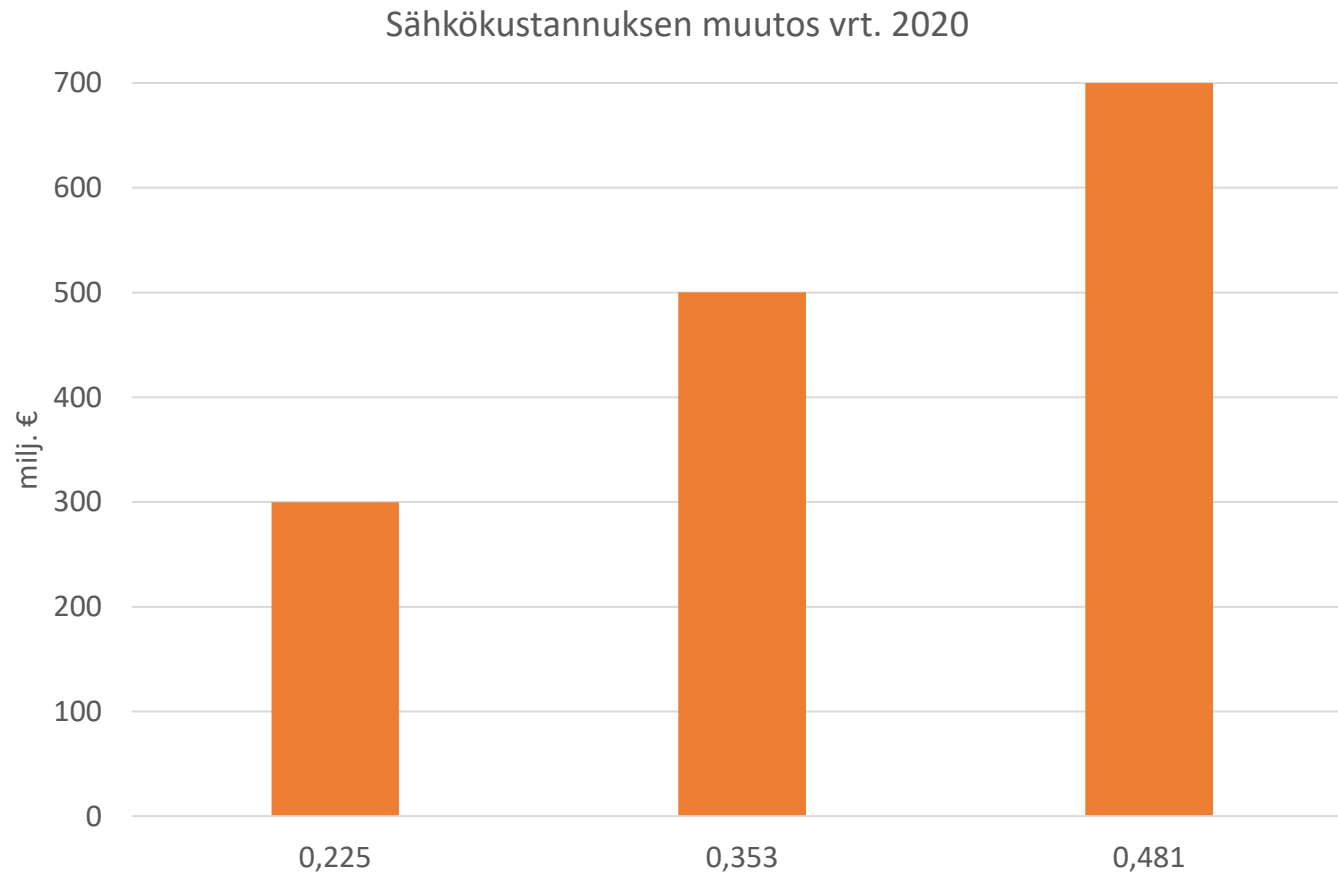
Tuotantopanokset (3)

source: tradingeconomics.com

- Maakaasun hintakehitys etenkin Euroopassa arvaamaton
 - nostaa ammoniakin tuotantokustannusta
 - Euroopassa tarjonta vähenee
- Maakaasun ja urean hinnan kytkös Euroopassa ei yhtä tiukka vrt. viime talvi
 - ammoniakkia on maailmanmarkkinoilla tarjolla
 - investoinnit ja tarjonta kasvavat hyvän hinnan vetämänä

Tuotantopanokset (4)

- Kuinka paljon sähkön hinnan pitäisi olla, jotta maatalouden kustannukset kasvaisivat vuositasolla
 - 300 milj. € → 0,226 €/kWh
 - 500 milj. € → 0,353 €/kWh
 - 700 milj. € → 0,481 €/kWh
- Vertailu vuoden 2020 tasoon
 - siirtohintaa 0,058 €/kWh vakioitu vuoden 2022 keskimääräiseksi

Markkinanäkymä

- Tuotantopanosten hintojen nousu jatkuu samaan aikaan kun maataloustuotteiden hinnat kääntyvät laskuun
 - tämä hidastaa tarjonnan kasvua
 - syksyllä 2022 korjatun sadon tuotto hyvä
- Markkinoiden odotetaan rauhoittuvan
 - normaalisato myös ensi vuonna riittää
 - epävarmuus suurta
 - hintaheilahtelut suuria
- Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden kysynnän kasvu jatkuu
 - kasvu hidastuu ainakin hetkellisesti ostovoiman heikentymisen seurauksena

PRICES - 15 AUG 2022

DELIVERY	BID	ASK	LAST
Sep 22	335.00	341.00	339.75
Dec 22	329.00	331.00	329.00
Mar 23	320.00	330.00	326.50
May 23	315.00	325.75	325.00
Sep 23	291.50	302.00	299.50
Dec 23	294.00	303.50	300.00
Mar 24	300.25	305.00	299.00
May 24	297.75	305.00	-
Sep 24	284.00	290.00	-
Dec 24	280.00	292.00	-
Mar 25	160.00	-	-
May 25	170.00	-	-

Updated 18:29

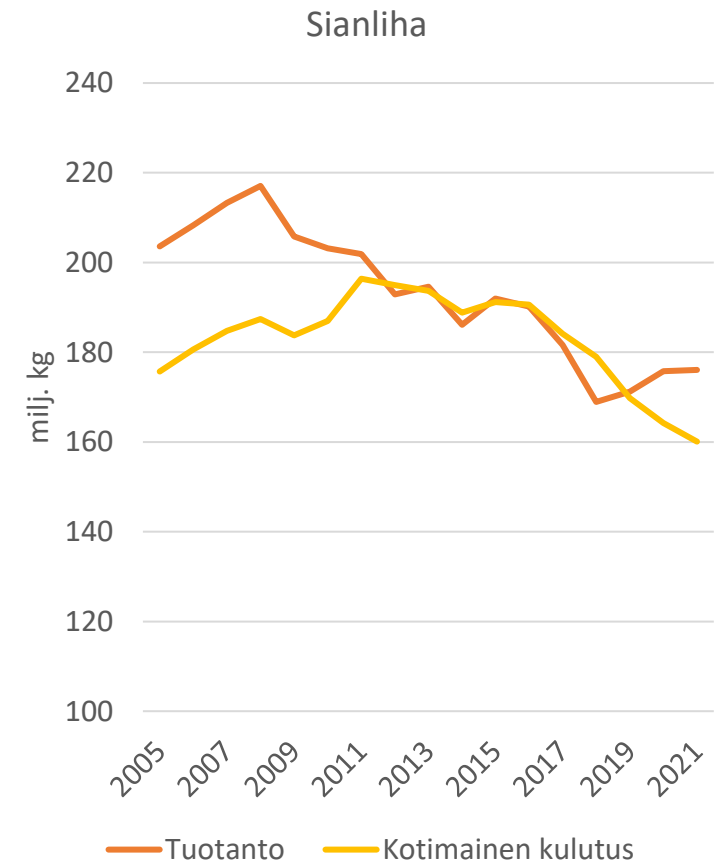
PRICES - 6 DEC 2022

DELIVERY	BID	ASK	LAST
Dec 22	308.00	312.00	308.25
Mar 23	300.00	303.00	301.00
May 23	295.00	305.50	299.25
Sep 23	277.50	279.75	279.00
Dec 23	278.00	284.00	278.25
Mar 24	265.00	310.00	276.75
May 24	-	281.50	276.75
Sep 24	265.50	270.00	265.25
Dec 24	263.00	272.75	270.25
Mar 25	-	-	-
May 25	-	-	-
Sep 25	-	310.00	-

Updated 18:30

Tulevaisuusnäköymä

- Markkinat muuttuvat hitaasti
 - pitää pystyä erottelemaan
 - lyhyen aikavälin markkinamuutokset
 - pitkän aikavälin trendit
- Kysyntärakenne muuttuu
 - raaka-aineiden kuluttajakysynnän rooli pienenee
 - jalostuksen ja palvelun rooli kasvaa
- Markkinoiden epävarmuus jatkuu
 - markkinaseurannan merkitys korostuu
 - tuotantopäätöksiin lisää ennakkoluulottomuutta

MMT Kyösti Arovuori
REINU econ
+358 40 515 8953
kyosti.arovuori@reinuecon.fi
www.reinuecon.fi